

מטעמי תורת זילים

פרשת כי תשא – עגל הזהב של הערב רב

במעשה העגל נאמר **וַיִּרְא הָעַם כִּי בָשָׂשׁ מֹשֶׁה לְרֹדֵת מִן הַהָר וַיִּקְהַל הָעַם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכּוּ לְפָנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הֵאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מִמִּצְרָיִם לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ: וַיֹּאמְרוּ אֵלֵיהֶם אֶהֱרֹן פְּרֹקוּ נַזְמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי זָרְעֵיכֶם בְּיָדְכֶם וּבְנִתְיֹכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי: וַיִּתְּפְרוּ קֶלֶךְ הָעַם אֶת נַזְמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וּבִיָּאֵו אֶל אֶהֱרֹן: וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֲרֹט וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מִסֶּכֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלֹדְךָ מִמִּצְרָיִם" (שמות לב, א - ד). **ומכשפי 'הערב רב' הם אלו שעשו את ה'עגל מסכה' בכשפים, והם גם אמרו 'אלה אלהיך ישרא'ל' במטרה להטעות את עם ישראל ללכת אחרי העגל** (רשימי שמות לב, ד).**

ויש להתבונן, מה היה חלקם של 'הערב רב' בעשיית עגל הזהב בעזרת אהרן הכהן? ומה היה חלקם של עם ישראל בחטא העגל הנורא?

עגל הזהב נעשה על ידי הערב רב שביקשו לעשות להם 'אלוהים'

כאשר רצו עם ישראל לצאת ממצרים, ביקשו מצריים רבים להצטרף אליהם. ועל אף שהקב"ה לא היה חפץ בקרבנותם, משה רבינו קיבל אותם כ**י רצה לקרבם תחת כנפי השכינה וללמדם תורה ומצוות** (שמות רבה' מב, ה). **מתוך כוונה לתקן את נשמותיהם. אנשים אלו נקראו 'ערב רב'** (יספר הליקוט'ס' להאר"י ז"ל פרשת שמות על הפסוק ויגידל היגדל ותביאוהו לבת פרהיה) **וגם נקראו בשם 'העם' שנאמר 'וישב העם לאכל ושתו ויקמו לצחק' (שמות לב, ו) וכן 'ויתפרכו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם וביאו אל אהרן' (שמות לב, ג) (האלשיך הקדוש' פרשת כי תשא פרק לב, א ד"ה והוא בחניה). וכמו שאמר עליהם אהרן הכהן לאחיו משה "וילאמר אהרן אל יחר אף אנדי אתה דעית את העם כי ברע הוא" (שמות לב, כח) כלומר הערב רב שנקרא בשם העם" הרי ש'ברע הוא" (יצמח דוד' למחבר שו"ת בית דוד פרשת כי תשא ד"ה ובה נוחא מה שאר"ך) כאשר "ברע" למפרע הוא אותיות 'ערב' והכוונה ל'ערב רב' (רבינו אפרים על התורה' פרשת כי תשא לב, כב ד"ה כי ברע הוא) (להרחבה על אנשי 'הערב רב' ומעשיהם במדבר סיני ראה מאמרנו לפרשת בא בנושא – 'שמות הערב רב').**

לעומתם עם ישראל נקראים בתורה בשם 'העם הזה' או 'בני ישראל', והם מופיעים בפסוקים המדברים על ענישה או תפילה וילאמר ה' אל משה ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא" (שמות לב, ט) וכן "וילאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליי חטאה גדלה" (שמות לב, כא) (האלשיך הקדוש' פרשת כי תשא פרק לב, א ד"ה והוא בחניה). וכך הוא במסע בני ישראל שנאמר "ולפי העלות הענו מעל האהל ואתרי כן יסעו בני ישראל ובמקום אשר ישכון שם הענו שם יחנו בני ישראל: על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו כל ימי אשר ישכון הענו על המשכן וחנו" (במדבר ט, יז - יח) **לפי שדווקא "בני ישראל" נסעו על פי הענו ולא "העם" שהם הערב רב (ישפתי כהן על התורה' פרשת כי תשא ד"ה וירא העם) אשר היו מחוץ לענו כמו מנדים" (ישף הדעת טובי' למחבר'יו פרשת כי תשא ד"ה ויאמר הנה אנכי כורת ברית, ישפתי כהן על התורה' פרשת כי תשא ד"ה וירא העם).**

ה'ערב רב' ראו שהיה 'ענו' אשר הוליד את בני ישראל ביום וכן היה 'עמוד אש' בלילה שנאמר "ויה' הלך לפניכם יומם בעמוד ענן ולחנתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר לכם וללכת יומם ולילה" (שמות יג, כא), וכמו שאמר הנביא על תקופת הליכתם של עם ישראל במדבר סיני "ואתה ברחמיך הרבים לא עזבתם במדבר את עמוד הענו לא סר מעליהם ביוםם להנחתם בהדרך ואת עמוד האש בלילה להאיר לכם ואת הדרך אשר ילכו בה" (נחמיה ט, טו). לכן הערב רב חשבו שעמודי הענו והאש הם האלוקים המנהיגים את בני ישראל וביקשו גם הם שיהיו להם אלוהים שילכו לפניהם שנאמר "ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו" (שמות לב, א) (ישף הדעת טובי' למחבר'יו פרשת כי תשא ד"ה ויאמר הנה אנכי כורת ברית). **והם אכן עשו את 'עגל הזהב', כי נטו אחרי מינם בסטרא אחרא (זוהר פרשת ויקהל דף קצה ע"א ד"ה לבתר סטא זינא).**

הקב"ה אמר למשה רבינו כי הערב רב שהעלה ממצרים הוא זה שחטא בעגל שנאמר "לך רד כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים" (שמות לב, ז) (האלשיך הקדוש' שמות לב, ה ד"ה ויקרא בקול גדול, 'מגלה עמוקות' פרשת קורח ד"ה מה שהרהרו ישראל, 'תפארת יהונתן' לר' יהונתן אייבשיץ פרשת משפטים ד"ה ואשר לא צדח). וכן נאמר "סרו מחר מן הדרך אשר צויתם עשו להם עגל מסכה" (שמות לב, ח), שהתיבה "צויתם" חסרה אות י' על מנת להעיד על כוונת ה' יתברך לומר למשה רבינו כי העם אשר "צויתם" מדעתך תורה ומצוות, הם אלו שסרו מן הדרך ולא סרו אלו שאני צויתם שהם עם ישראל (אוצרות חיים לר' חיים ויסאל שער רחל ולהא פרק ו' ד"ה והנה שם ביארנו). **ולכן כאשר משה רבינו התפלל על ישראל הוא הזכיר כי ישראל לא חטאו שנאמר "ויחל משה את פני ה' אלקיו ויאמר למה ה' יחרה אפך בעמך" (שמות לב, יא) וכוונתו לומר לה' יתברך שאם 'ערב רב' חטאו הרי בניך לא חטאו! (רבינו אפרים על התורה' פרשת כי תשא לב, יא ד"ה למה).**

בין מכשפי הערב רב אשר עשו את העגל היו שני בניו של בלעם הרשע

בראש הערב רב היו שני מכשפים גדולים בשם יונוס ויומפרוס (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה אמאי קרא לון) **בני בלעם הרשע** (תיקוני זוהר' תיקון חמישה דף קצב ע"א ד"ה רשיעאי מה זון) **שהיו מהצד של 'הקליפה'** (ברכת טוב על התורה לר' משה נראל הכהן פרשת יצא דף ט ע"ב טור א ד"ה לעומת העולם). **הרשעים הללו היו אותם עבדי פרהה שהוכד ליבם שנאמר "וירא פרהה כי חדל המטר והקברד והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו" (שמות ט, לד) (מגלה עמוקות' פרשת עקב ד"ה ג' ענפים מ' והם היו מחורטומי מצרים והצטרפו לעם ישראל לאחר שראו שאין ממש במעשיהם במצרים (תיקוני זוהר' תיקון חמישה דף קצב ע"א ד"ה רשיעאי מה זון). אך המצריים היו בטוחים בכוחם הרב של שני המכשפים הללו. והם היו בכלל המכשפים הגדולים שנקראו בשם 'ערב רב', שהוא מלשון 'ערב גדול' על שהם יכלו לכשף בעוד היום גדול כלומר ממש שעות ומחצה ביום והלאה. וזה לעומת המכשפים הקטנים שנקראו 'ערב קטן' על שהם יכלו לכשף רק מאוחר יותר, מתשע שעות ביום והלאה עד חצות לילה (זוהר פרשת כי תשא בסוף דף קצא ע"א ד"ה אמאי קרא לון).**

אותו היום שעשו את העגל היה ערב שבת (תורת נתן וליקוט'ס ממהר"י דף לא ע"ב ד"ה עשב בבנית שוה) **ושני המכשפים חיכו שהשמש נטתה לכיוון מערב** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה אינון ולאוין דבתו) **ועברה השעה השישית של היום כדי שיוכלו לפעול** (עפ"י זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה אמאי קרא לון) וכך נאמר **"וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה הנה לו" (שמות לב, א) (בראשית רבה' פרשה יח, ו) כאשר התיבה "בשש" נכתבה בלי אות יו' לרמוז כי כבר עברו שש שעות מהבוקר, והוא מלשון בא שש' (עפ"י בעל הטורים' שמות לב, א). והזמן הזה נרמז גם בפסוק "וימירו את פבזם פתבנית שור אכל עשב" (תהלים קו, ב) ש'עשב' ראשי תיבות – **ערב שבת במנחה** (תורת נתן**

יונוס ויזמרוס היו רגילים לעשות כשפים לפני פרעה כפי שנאמר עליהם **וַיִּקְרָא גַם פְּרָעָה לַחֲכָמִים וְלַמִּכְשָׁפִים וַנַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בְּלִהְיֵיהֶם** (שמות ז, יא) (תיקוני זוהר) תיקון חמישאה דף קמב ע"א ד"ה ורשיעיא מה חזו, 'מדרש תנחומא' פרשת כי תשא תחילת פרק יט) וחזרו עליהם גם כעת במעשה העגל (מדרש תנחומא) פרשת כי תשא תחילת פרק יט). ושני המכשפים הללו היו פועלים יחד, כאשר אחד היה הולך קדימה והשני היה עושה בכשפיו. ואז החליטו לעשות בכוחם המשותף את העגל. לכן הם לקחו את הזהב שאספו בידם, שני שלישי ביד האחד ושלישי ביד השני (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה מה כתוב) **וכאשר הגיע השעה השישית והיום היה באמצעיתו הם עשו בכשפיהם. ובתחילת השעה השביעית הם העבירו את הזהב מידם לידי אהרן הכהן** (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה מה עבדו) **ועמו כוח הטומאה שמשכו עליו** (ניצוצי אורות' להחיד"א על זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה אות ו בשם הרמ"ז) **ועל ידי זה הצליחו בכישוף**. אך אם אהרן היה מניח את הזהב על הרצפה לפני שהרים, הם לא היו מצליחים כי היתה מתבטלת פעולת הכישוף (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה כיון דמטא) מחמת ההנחה בקרקע באמצע הפעולה, כדרכם של כישופים (יאר החמה' על זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה יאזן ששמעי מהרמ"ק).

עגל הזהב היה מחציו ומטה בצורת חמור ומחציו ומעלה בצורת שור

אהרן הכהן חשב שעל ידי שיבקש זהב מהערב רב הוא יעכב את פעולתם, לפי שהערב רב לא נהנה מביזות הים ומביזות מצרים ועל כן הזהב היה יקר אצלם. אך למעשה מרוב חשקם של הערב רב בעבודה זרה הם היו מוכנים לתת את כל מה שיש להם (שפתי כהן על התורה' כי תשא ד"ה ובחר בזהב). והם לא ביקשו מנשותיהן את זהבן, שמא הן לא יתנו (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה אמר לו), שהרי רבים מ'הערב רב' היו נשואים לבנות שבט שמעון והן לא היו מתרצות לתת זהב לבעליהן עבור זה (ניצוצי אורות' להחיד"א על זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה אות א). לכן הגברים פגעו ושברו את האוזן של עצמם על מנת להוציא את כל תכשיטי הזהב שעליהם ונתנו לאהרן את כל הזהב הדרוש ללא עיכוב (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"א ד"ה אמר לו). והשטן היה מרקד באותה העת בתוך המחנה (מאמ קשיטה' להרמ"ע מפאנו סימן ס) ואף מפרק בעצמו את התכשיטים מעליהם שנאמר **"וַיִּתְפַּרְקוּ כָּל הַעָם אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם"** (שמות יב, ג). כלומר שהיו מתפרקים מאליהם (פירוש 'הרוקח על התורה' פרשת כי תשא לב, ג ד"ה ויתפרקו).

כאשר משה רבינו רצה להוציא את עם ישראל ממצרים, הוא הלך לחפש את ארונו של יוסף, ונדע לו כי הוא נמצא עמוק בתוך הנילוס. לכן הוא לקח טס מזהב וחקק עליו את התיבות 'עלה שור' וזרק אותו למים. מיד ארונו של יוסף צף ומשה רבינו לקח את הארון אתו בעת שיצאו ממצרים (פרקי דרבי אליעזר' לר' אליעזר בן הורקנוס פרק מה). 'טס הזהב' הגיע לידינו של איש ישראלי בשם מיכה, ובזמן העגל כאשר אהרן קרא לכולם להביא אצלו זהב, מיכה שם את טס הזהב בתוך ערימת הזהב שהצטברה, ואהרן השליך את כל הזהב לאש (תיקוני זוהר' תקונא חמישאה דף קמב ע"א, 'מדרש תנחומא' פרשת כי תשא בסוף אות יט). ועל אף שכונת אהרן הכהן היה רק לעכבם עד שיבוא משה על ידי שיצייר בזהב ציורים בחרט, הרי שהערב רב הטעו אותו כי עשו בכשפים (תגלות מהרח"ו על זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"ב אות ה) ונעזרו בטס הזהב (נפיי' שמות רבה' מב, ח) – ונעשה מיד עגל מזהב במשקל מאה עשרים וחמש קנטרין (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"ב ד"ה תניין מאה ועשרים) שהוא כמאתים ארבעים קילו.

גופו של העגל שנוצר מתוך האש היה עשוי כלאים של שני בעלי חיים 'שור' ו'חמור' (ברכת טובי' על התורה לר' משה נראל הכהן סוף פרשת ויקרא דף עט ע"ב ד"ה ואפילו) כאשר מחציו עד ראשו היה בתבנית שור, ומחציו ומטה עד זנבו בתבנית חמור (מאמר חיקור דין' להרמ"ע מפאנו חלק ב' פרק ח', 'מגלה עמוקות' סוף פרשת משפטים ד"ה מאמר ר"ח בן יוסף, 'מגלה עמוקות רב אופנים' אופן ע"א), וזה מה שנאמר **"סרו מהר מן הדךך אֲשֶׁר צויתם עֲשׂוּ לָהֶם עֶגְלָה מִסֶּכֶה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ וַיִּזְבְּחוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלִידְךָ מִמִּצְרָיִם"** (שמות לב, ז), 'עֲשׂוּ לָהֶם עֶגְלָה מִסֶּכֶה' – הם הערב רב שעשו לעם ישראל עגל לעבודה זרה (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"ב ד"ה כתוב ויעשוהו על מסכה), ואמרו אותם ערב רב לעם ישראל **"אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל"** (רבינו אפרים' על התורה פרשת כי תשא פרק לב, ז ד"ה ויאמרו אלה) בלשון רבים, כי היו שתי צורות שהצליחו בכוח כישופם למשוך אל העגל – צורת שור וצורת חמור (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"ב ד"ה ומשכו תרין רוחין דז"ה ועל דא כל אינון).

צורת החמור נעשתה בעגל משום שקליפת הערב רב היא 'חמור' כפי שנאמר עליהם **"בִּשְׁרָת הַמְּוֹרִים בְּפָרֶשׁ וְזָרְמַת סוֹסִים וְזָרְמַתָּם"** (יחזקאל כג, כ) (זוהר פרשת כי תשא דף קצב ע"ב ד"ה ומשכו תרין רוחין כחדא). וצורת השור נעשתה כי על הטס של משה רבינו היה כתוב מצד אחד 'עלה שור' ומצד שני שם 'יל"י' שהוא שם קדוש משמות ע"ב (שער הפסוקים' להאר"י ז"ל ישעיה סימן א) שבכוחו להעלות נשמות (מדרש פירושים' לר' אליעזר פישל מסטריוב חלק ב' דרוש י"ד ד"ה יעד שם שהשם הזה כתוב בשם ילקוטי תורה' פרשת כי תשא) והוא החקוק גם על פני 'השור' שבמרכבה הרוחנית העליונה (קבלת יעקב' ערך ל' בתיבה ל"א אות ב). השם הקדוש הזה גרם ליצירת העגל, כפי שנרמז בכסוף **"יָדַע שׁוֹר קִנְהוּ וְחִמּוֹר אָבוֹס בְּעֵלְיוֹ יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עֲמִי לֹא הִתְבּוֹנֵן"** (ישעיה א, א), **"יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע"** – ראשי תיבות השם הקדוש 'יל"י', וכן **"עֲמִי לֹא הִתְבּוֹנֵן"** – ר"ת 'עלה' שהוא רמז לכתיבת השני 'עלה שור'. וכל זה **"יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע"** – כלומר שישאל לא ידעו ממה נוצר השור והחמור הזה ועל כן טעו אחריו (שער הפסוקים' להאר"י ז"ל ישעיה סימן א) (להרחבה על איסור החיבור בין שור וחמור ראה מאמרנו לפרשת כי תשא – 'איסור חרישה בשור וחמור').

עגל הזהב היה מכריז ואומר "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֵיךָ" ובני ישראל טעו בו

העגל היה מקפץ (מדרש תנחומא) פרשת כי תשא יט) ורמז לכך בפסוק **"וַיִּקְרָא אֶת הָעֶגְלָה"** (שמות לב, יט) שכולו בגמטריא יוצא 'הנה' זה היה מקרטע לפניהם' כלומר מקפץ לפניהם (פירוש 'הרוקח על התורה' שער' אין מוקדם ומאוחר' פרשת כי תשא פרק לב, יט). ובכוח שמות הקודש שעל הטס (מדרש פירושים' לר' אליעזר פישל מסטריוב חלק ב' דרוש י"ד ד"ה יעד שם שהשם הזה היה כתוב בשם ילקוטי תורה' פרשת כי תשא) העגל פתח את פיו ואמר **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֵיךָ"** כאשר כוונתו היתה שה' יתברך הוא האלוקים ולא הוא עצמו, לפי שהעגל מכיר את בוראו שנאמר **"יָדַע שׁוֹר קִנְהוּ"** (ישעיה א, א) (ילקוטי תורה' להאר"י ז"ל פרשת כי תשא) ודיבר מבחינת הקדושה שבלועה בתוכו (מחברת הקודש' למרחי"ו שער פורים דף נח ע"ב ד"ה ילקוטים הנה נודע סוד). אך עם ישראל טעה וחשב שכאשר הוא מכריז **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֵיךָ"** הוא מדבר על עצמו וקורא לעצמו אלוקים (ילקוטי תורה' להאר"י ז"ל פרשת כי תשא). והערב רב היה אז מוסק ומצחק על אמונת ישראל באלוהיהם האמיתיים שנאמר **"וַיִּשְׁפְּימוּ מִמְּחֶרֶת וַיַּעֲלוּ עֵלֶת וַיִּגְשׂוּ שְׂלֵמִים וַיִּשָּׂבְּ הָעַם לֶאֱכֹל וְשָׁתוּ וַיִּקְבְּמוּ לִצְחָק"** (שמות לב, ו) (שפתי כהן על התורה' פרשת כי תשא ד"ה ושיכמו בבוקר).

העגל היה עשוי מערבוב של טהור וטמא, כי נוצר בפעולות של אותיות קדושות (זכר דודי' מאמר א פרק מט דף קכה ד"ה יתנה כתב הרמ"ז' בשם הרמ"ז) על ידי אהרן שזרק את כל הזהב עם הטס של משה רבינו לתוך האש, וכך יצא עגל בצורת שור וחמור (תיקוני זוהר' תיקון חמישאה דף קמב ע"א ד"ה מיד נחית וחזה). ואז העגל היה גועה (מדרש תנחומא) פרשת כי תשא יט), וכשעם ישראל שאלו אותו **"האם ישראל עשה אותך?"** הוא ענה **"יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע"** (ישעיה א, א). כלומר גילה כי לא ישראל עשו אותו (שפתי כהן על התורה' כי תשא ד"ה ויצר אותו בחרט). וכאשר ירד משה רבינו מן ההר הוא ראה שהעגל היה עשוי בצורת שור וחמור, ואז שאל את העגל **"מי עשה אותך?"** ענה העגל, כי הטס שעליו היה רשום **"עלה שור"** עשה את צורת השור שבו, ובגלל פעולת 'הערב רב' אשר בשרם בשר חמורים נעשתה צורת החמור שבו (תיקוני זוהר' תיקון חמישאה דף קמב ע"א ד"ה בזמנא דאתמר בערב רב).

המכשפים העלו את נפשו של פֶּעוֹר לדרגת 'בעל חי' דרך עגל הזהב

על מנת לתקן נשמה שהתגלגלה, יש צורך שהיא תעבור את כל שלבי הגלגול עד שתגיע לגוף אדם – מדומם לצומח, מצומח לבעל חי, מבעל חי לאדם. היכולת לעבור בין השלבים תיתכן רק בחודשים מסוימים של השנה: מֵעֶבֶר של נשמה מדומם לצומח – רק בחודשים אב, אלול, תשרי, חשוון. מֵעֶבֶר של נשמה מצומח לבעל-חי – רק בחודשים ניסן, אייר, סיון, תמוז. מֵעֶבֶר של נשמה מבעל-חי לאדם – רק בחודשים כסלו, טבת, שבט, אדר (ישער הגלגולים להאריי ז"ל הקדמה כ"ב, ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת). והנה הסבא של שני המכשפים יונוס ויומברוס היה 'פֶּעוֹר' אביו של בלעם הרשע, והוא היה מגולגל בתוך צמח ולא היה יכול לעלות יותר בגלל הטומאה הגדולה שהיתה בו (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת, ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז). ושני המכשפים וכן כל שאר 'הערב רב' רצו מאוד להעלות את הנפש של פֶּעוֹר מהצומח, ועל ידי שהוא יעלה יתעלו גם הם (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת, ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז).

בשביל זה הם החטיאו את ישראל ועל ידי כן הגבירו את הטומאה. ואז בסיוע אהרן הכהן (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת, ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז) שאין למעלה מקדושתו (פתוחי חותם' לר' יעקב אבוחצירא פרשת עקב דף קכד ע"א טור א ד"ה ואפשר לרמוז על פי) ויחד עם הטס והשמות הקדושים שבו וכן על ידי הכשפים העצומים שהיו בפייהם (ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז) שהושלכו אל תוך הבור עם הזהב – יצא הדבר בשלימות (פתוחי חותם' פרשת עקב דף קכד ע"א טור א ד"ה ואפשר לרמוז על פי) והם יצרו שור מזהב. ואז האכילו אותו שנאמר "וַיִּמְרֹאוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֲכָל עֵשֶׂב" (תהלים קו, כ) (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת, ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז) ובעשב זה היה מגולגל פֶּעוֹר (פתוחי חותם' לר' יעקב אבוחצירא פרשת עקב דף קכד ע"א טור א ד"ה ואפשר לרמוז על פי מהאריי ז"ל). וכך העבירו את נפש פֶּעוֹר מהצומח לעגל הזהב (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת, ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז).

ונאמר בתהלים "יַעֲשׂוּ עֵגֶל בְּחֶרֶב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַמַּסֶּכֶה: וַיִּמְרֹאוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֲכָל עֵשֶׂב" (תהלים קו, יט - כ) ויש פה רמז שמעשה העגל היה ביום שבעה עשר (ותורת נתן וליקוטים ממחרתי' דף לא ע"ב ד"ה עשב תבנית שור) בתמוז (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת, ראה גמי תענית דף כח ע"ב) כי התיבה "עֵשֶׂב" היא ראשי תיבות שבעה עשר בתמוז (ותורת נתן וליקוטים ממחרתי' דף לא ע"ב ד"ה עשב תבנית שור. ועייני עוד רמזים בזה). ודווקא בחודש הזה ולא אחריו היתה לערב רב הזדמנות להעלות את נפשו של בעור מִדְרָגַת צומח לדרגת בעל-חי (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת) שהוא החודש האחרון מתוך ארבע החודשים בהם ניתן לעלות מִדְרָגַת צומח לבעל-חי (נעמי' ישער הפסוקים להאריי ז"ל פרשת כי תשא סימן לב, עמי' 'חסד לאברהם' מעין חמישי עין משפט נהר יז). ואחרי שהערב רב הצליחו, הם עשו את העגל למנהיג ואלוהים' עליהם בגלל נפש פֶּעוֹר שהיתה בתוכו (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת). ואז נפש פֶּעוֹר היתה מטעה את בני ישראל דרך העגל שנוצר (ורבי אליעזר מגרמזיא על התורה: פרשת לך לך ד"ה נשמת יפת) יחד עם כוח הס"מ שגם נכנס בתוך השור (פרקי דרבי אליעזר' פרק מה).

בני ישראל וכן אהרן הכהן לא ידעו ש'פֶּעוֹר' הטמא והרשע עלה מגלגולו על ידי הכשפים שעשו בני בלעם והערב רב. אך הדבר הזה לא נעלם ממש רבינו נביאו ונאמן ביתו של הקב"ה, לכן אחרי שראה את העגל עמד ושרפו וטחנו עד אשר היה לעפר דק (פתוחי חותם' לר' יעקב אבוחצירא פרשת עקב דף קכד ע"א טור א ד"ה ואפשר לרמוז על פי מהאריי ז"ל). כפי שאמר "וְאֵת חֲטָאתְכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם אֶת הָעֵגֶל לְקַחְתִּי וְאֲשַׁרְף אֹתוֹ בָּאֵשׁ וְנָאֲכַת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר דַּק לְעֶפֶר וְאֲשַׁלַּךְ אֶת עֶפְרוֹ אֶל הַנַּחַל הַלְיָד מִן הַקָּהָר" (דברים ט, כא). וכשמחליפים את האות פ' עם האות ב' בתיבה "פֶּעוֹר" כפי שניתן בין אותיות בומ"ף, אז יוצא אותיות התיבה 'פֶּעוֹר' וכאילו אמר "ואשליך את פֶּעוֹר הנעשה עפר". ועל ידי כן משה רבינו הוריד בכוח קדושתו את פֶּעוֹר ממדרגת 'בעל חי' אל מדרגת 'הדומם' שאין תחתונה ממנה. כך שלא די שהוא לא חזר לבחינת צומח כפי שהיה שקוע בה בתחילה, אלא אדרבא הוסיף לו טומאה על טומאתו כך שלא תהיה לו עלייה לעולם (פתוחי חותם' לר' יעקב אבוחצירא פרשת עקב דף קכד ע"א טור א ד"ה ואפשר לרמוז על פי).

ישראל טעו בעגל הזהב כי היו רגילים בעבודת 'העגל' בהיותם במצרים

השור הוא הבעל חי שנוח ביותר לבוראו מבין כל הבריות כפי המתואר בספר היצירה, לכן השור נברא ראשון בין כל הבריות בששת ימי בראשית (ספר 'ציוני' פרשת כי תשא ד"ה וה"ר אבן עזרא). וזה הטעם מדוע כאשר התנאים ושאר הקדושים בארץ היו יוצרים בעל חי עם ספר היצירה, הם היו יוצרים דווקא עגל (ראה גמי סנהדרין דף סח ע"ב). ועוד שהשור הוא מלך שבבהמות (גמי חגיגה דף יג ע"ב) והמונחר שבהם (גמי בבא מציעא דף פו ע"ב) ומְכַנְּהוּ בשם "בְּכוֹר" שנאמר "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הִדָּר לוֹ" (בראשית לב, יז) כי הוא לשון גדולה ומלכות. ומטעם זה שלמה המלך עשה בבית המקדש צורת שניים עשר בקר כדמות שוורים ועליהם בריכת מים גדולה לטבילת הכהנים, לפי שהם סמל וזיכרון על היותם ראשונים וחשובים שבבראיה, והיה ראוי שיקבלו מקום לדמותם בבית המקדש (ספר 'ציוני' פרשת כי תשא ד"ה וה"ר אבן עזרא. וכן ראה גמי סנהדרין דף סז ע"ב).

ישראל הכירו את השור עוד בהיותם במצרים (זרע ברך' לר' ברכיה ברך חלק ב בפרק על מעשה העגל' ד"ה והנה במה) שכשהיה יעקב אבינו בן תשעים ושניים, המליכו המצריים קוסם אחד ושמו אפ"ש שעשה את עצמו 'אלוהים' ויצר באמצעות קסמים 'עגל', שעל עינו הימנית היה סימן כעין ירח. העגל היה עולה מן היאור פעם אחת בכל יום בשעה רביעית של היום ופורח באוויר, והמצריים היו מהללים ומשבחים לפניו עד שהוא היה נמש ונסתר. ויש אומרים מידי שנה בשנה היה עולה והיו המצריים עושים לו יום חג מהללים ומשבחים לפניו (ראה 'זרע ברך' על התורה חלק ב' בפרק על מעשה העגל' דף שג) וקוראים לאותו היום "יום של אפ"ש" (ספר 'ציוני' פרשת כי תשא ד"ה 'מצאתי בספר הקוסמים'). ומחמת זה ישראל היו כבר רגילים בעבודה זרה שצורתה עגל, והערב רב ניסו לשכנע אותם כי אותו העגל שהיה פורח באויר במצרים הוא זה שהוציא את ישראל ממצרים, ואמרו לישראל "אֵלֶּהָ אֱלֹהֵיךָ: יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלֶנֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם" (שמות לב, ד) (זרע ברך' על התורה חלק ב' בפרק על מעשה העגל' ד"ה והנה).

לאחר שעם ישראל עלו מתוך ים סוף, הם ראו על גבי הטיט שבשפת ים סוף טביעות של כפות רגליים בצורת רגלי עגל. טביעות אלו היו מרגלי המלאכים שרגליהם נראים ככפות רגלי עגל כפי שנאמר "וַיִּרְגְּלֵיהֶם רֶגְלֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְגְּלֵיהֶם כַּכַּף רֶגֶל עֵגֶל וַיִּנְצְצֵים כַּעֲנַן יְחִישֵׁת קָלְלִי" (יחזקאל א, ז) (נעמי רואי פרשת כי תשא ד"ה אלה אלוך, 'שפתי כהן על התורה' פרשת כי תשא ד"ה ולמה עגל). אך הרואים חשבו שהם עקבותיו של הקב"ה חלילה ועל זה נאמר "בַּיָּמִים דָּרְכָה וַיִּשְׁבִּילֶךָ בְּמִים רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נָדְעוּ" (תהלים עו, כ) (שפתי כהן על התורה' פרשת כי תשא ד"ה ולמה עגל), וממילא זה גרם להם להאמין בצורת 'עגל הזהב' שנוצר (נעמי רואי פרשת כי תשא ד"ה אלה אלוך) ולהשתכנע מהערב רב (נעמי 'זרע ברך' על התורה חלק ב' בפרק על מעשה העגל' ד"ה והנה). ולכן עיקר החוטאים היו משבט שמעון כיון שהערב רב התערבבו דווקא בהם (זרע שמשון על התורה פרשת מקץ דף מה ע"א ד"ה ומתחלה צריך לבאר) והם השפיעו עליהם.

כל המציאות סביב גְּדוּלְתוֹ וחשיבותו של השור, וההיכרות של ישראל מהעבודה זרה בדמות עגל שהיתה במצרים – הביאה לכך שגם בני ישראל נמשכו אחרי הפעולות והמעשים של הערב רב כאשר ראו את עגל הזהב (יש' הדעת טוב' לרבינו חיים ויטאל פרשת שמני ד"ה יען כי אדם) והשתתפו בליבם עם 'הערב רב' (יש' הדעת טוב' לרבינו חיים ויטאל פרשת שמני ד"ה יען כי אדם) הפושעים (שמן הטוב וזקן אהרן' בחלק זקן אהרן' לר' אהרן הכהן פרשת בחעלותך דף ס ע"א ד"ה ובה נבא לביאור) אשר הסיתו אותם לעבוד עבודה

זרה (זכר לד' לוד דוד זכות ממדינתא מאמר ג' תחילת פרק לו ד"ה יעשו הפסח) **וגרמו להדיח את ישראל וְשִׁטּוֹ קצת אחריהם** (ישמן הטוב וזקן אהרן/ חבלק זקן אהרן/ לרי אהרן הכהן פרשת בהעלותך דף ס ע"א ד"ה ובוה נבא לביאור). **אך מכל מקום בני ישראל לא חטאו בידם במעשה העגל** (ויקרא רבה/ פרשת אמור פרק כו, ח בשם ר' שמואל בן נחמן, ניצוצי אורות/ להחיד"א על זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"ב אות ב בשם הרמ"ז).

כל השותפים במעשה העגל נענשו עונשים קשים ומרים עד מאוד

שלשה סוגי עונשים היו לחוטאי העגל (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ותלת דינין הוו). **עונש אחד לערב רב** (ניצוצי אורות/ להחיד"א בפרוש על זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"ב אות ב בשם הרמ"ז) **היה על ידי בני לוי** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ותלת דינין הוו) **אשר זיהו את החוטאים שנישקו את עגל הזהב כי מחמת כן נעשו שפתותיהם זוהרות** (ישער הפסוקים/ להאר"י ז"ל ישעיה סימן א') **כמו זהב** (פרקי דרבי אליעזר/ לרי אליעזר בן הורקנס פרק מה, עפ"י פירוש הירוקח על התורה/ פרשת כי תשא לב, ט, ו) **ומיד הרגו אותם** (ישער הפסוקים/ להאר"י ז"ל ישעיה סימן א') **שנאמר "וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי לְוִי כְּדָבָר מִשֶׁה' וַיִּפְּלוּ מִן הָעַם כִּי הָיָה הָאֱלֹהִים לְפָנֵיהֶם אֵשׁ"** (שמות לב, כא), **וכל המתים היו מהערב רב אשר נשאו נשים מבני שבט שמעון** (ניצוצי אורות/ להחיד"א על זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"ב אות ב בשם הרמ"ז). **עונש נוסף לערב רב היה שמתו במגיפה** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ותלת דינין הוו) **שנאמר "וַיָּגֹף ה' אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל"** (שמות לב, לה) **שהתיבות "אֶת הָעַם" בגמטריא "ערב רב לבדו"** (רבינו אפרים/ על התורה פרשת כי תשא לב, ה ד"ה ויגוף). **והעונש השלישי היה לבני ישראל, שמשה רבינו השקה אותם** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ותלת דינין הוו) **כדי ללבו ולברר את העם הקדוש מאותם אלו שהשתתפו בליבם באותו החטא** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ואחרן לטב התכוון). **וכאשר הם הלכו לישון היו המים מכשכשים במעיהם כל הלילה, ובבוקר היו מתים** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ותלת דינין הוו).

באותה העת מתו גם המכשפים יונוס ויומברוס שני בני בלעם הרשע שנאמר **"וַיִּפְּלוּ מִן הָעַם כִּי הָיָה הָאֱלֹהִים לְפָנֵיהֶם אֵשׁ"** (שמות לב, כא) **והרמז בזה הוא בתיבות "בְּשִׁלְשֶׁת אֲלָפֵי אֵשׁ"** שנכתב עם אות כ' הדמיון למרות שבוודאי ידעו כמה נפלו, אלא זה כדי להורות שלבד משלשת אלפי איש שממש מתו, **גם שני המכשפים שהיו שקולים בעצמם כמו שלשת אלפי איש מחמת גדלותם, מתו באותה העת** (זוהר פרשת בלק דף קצא ע"א ד"ה כיון דחמא לפנס). **וגם אהרן הכהן שכוונתו היתה כולה לשם שמים נתפס בזה, ואמר לו הקב"ה "שני המכשפים האלו משכו אותך למה שרצו, חייך ששני בניך ימותו, שבחטא זה יתפסו"**. **ולכן נאמר על אהרן הכהן "וַיִּבְאֶהֲרֶן הַתְּאֲנָף ה' מֵאֵד לְהַשְׁמִידוֹ וַאֲתַפְּלוּ גַם בְּעַד אֶהֲרֹן בְּעַת הַהוּא"** (דברים טו, ט) **והתקיימה הגזירה הזאת של הקב"ה שבניו נדב ואביהוא** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"א ד"ה ועם כל דא לא שכד).

וכן נשמתו של אהרן התגלגלה אחר כך בעלי הכהן (נספר הגלגלים/ להאר"י ז"ל חבלק ליקוטוס דף לה ע"ב ד"ה אהרן הכהן, פני דוד/ להחיד"א פרשת ואתחנן אות ח ד"ה אתה החלות, מדבר קדמות/ להחיד"א מערכת א אות ט ד"ה אהרן. וראה ספר גלגול נשמות' להרמ"ע מפאנו אות קטו ד"ה רבי פנחס בן יאיר) **כדי להיענש על מעשה העגל. וכאשר בישרו לעלי הכהן על ארון האלקים שנפל בשבי, הוא נפל מעל כסאו ושבר את מפרקתו ומת כפי שנאמר "וַיָּהִי כִּהְזָפְרוֹ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל הַכֶּסֶא אֶהֲרֹן וַתִּשְׁבַּר מִפְּרָקוֹ וַיָּמָת"** (שמואל א' ד, יח) **"קהלת יעקב"** ערך יא' אהרן נתגלגל בעלי, ונולד לרי' מאיר ביקיאל אהרן אל"ף ערך אהרן בשם ספר יעריכי הכינויים) **וזוה נאמר כנגד מה שאמר אהרן לעם במעשה העגל "פִּרְקוֹ נִזְמִי הִזְקַב אֲשֶׁר בְּאֲזְנֵי נְשִׂיכְם בְּנִיכְם וּבְנֵיתִיכְם וְהָבִיאוּ אֵלָי"** (שמות לב, ט) **נספר ישמן הטוב וזקן אהרן/ לרי שלמה אוהב וכדו' אהרן הכהן בסופו חבלק ליקוטוס רמזים וסודות לבעל שמן הטוב/ דף קצא ע"ב ד"ה אמר המגיה' קבלה ממחר"י סרוק, מדרש תלפיות/ ענף גלגלים ד"ה וכמהר"ר ישראל סרוק, 'קהלת יעקב' ערך י"ד ע"ב בשם ספר ישמן הטוב/ מהמחר"י סרוק). **ואהרן קיבל דווקא עונש כזה של נפילה כי דין עוון 'עבודה זרה' הוא בסקילה** (נספר הגלגלים/ להאר"י ז"ל חבלק ליקוטוס לה ע"ב ד"ה אהרן הכהן, פני דוד/ להחיד"א פרשת ואתחנן אות ח ד"ה אתה החלות/ מהרמ"ז בשם האר"י ז"ל, יחומת אנ"י/ להחיד"א על שמואל א' פרק ד ד"ה בהזכירו את ארון האלקים).**

מיד אחרי חטא מעשה העגל, משה רבנו התפלל על אהרן אחיו שנאמר **"וַיִּבְאֶהֲרֶן הַתְּאֲנָף ה' מֵאֵד לְהַשְׁמִידוֹ וַאֲתַפְּלוּ גַם בְּעַד אֶהֲרֹן בְּעַת הַהוּא"** (דברים טו, ט), **כי משה רבינו ביקש להציל את אהרן אחיו מפני מה שרצה ה' להשמידו על מעשה העגל. אך הועילה תפילתו של משה רק "בְּעַת הַהוּא" כלומר לאותו הזמן, לפי שכבר נגזר על אהרן שיצטרך לשוב בגלגול עלי הכהן על מנת שיבוא אז על עונשו בנפילה מהכסא ושברית המפרקת בעבור מה שעשה בעגל. והדבר הזה גם רמזו בפסוק בתוך התיבות "בְּעַת הַהוּא" כאשר הן נכתבות לפי הקרי, שאז הן ראשי תיבות 'אַהרן יבא בגלגול עלי הכהן תִּשְׁבַּר מִפְּרָקוֹ' (פני דוד/ להחיד"א פרשת ואתחנן אות ח ד"ה ובוה). **וכך בגלגול עלי הכהן התקיים באהרן הפסוק "יָד לֵדָא לַא נְקָה רְעִי"** (משלי יא, כא) **כי לקח בידו את הזמנים עם הכישוף מידם של הערב רב, ולא הניחם על הקרקע על מנת לבטל את הכישוף** (וימחר אברהם/ מערכת העין אות קמא ד"ה חטא אהרן) (להרחבה על תיקונו של אהרן הכהן בגלגוליו השונים ראה מאמרנו לפרשת שמות – יגלגול נשמת אהרן הכהן).**

עם ישראל לא מיחו בידי הערב רב על מעשה העגל (רבינו אפרים/ על התורה פרשת כי תשא לב, לה) **ואף השתתפו עמם בליבם** (זוהר פרשת כי תשא דף קצא ע"ב ד"ה ועל דא לא אינון דישראל) **במקום לקנא קנאת ה' (רבינו אפרים/ על התורה פרשת כי תשא פרק לב, ט). וכיון שהרהור בעבודה זרה חמור מאוד, עד שנחשב לפגם אף ללא מעשה בידיים** (ראה נגד קידושין דף לט ע"ב) **לכן לקו מאז בעוון זה** (אבות דרבי נתן/ תחילת פרק לו) **כך שבכל פורענות ה' נפרע מישראל מעט מעוון העגל** (נגד סנהדרין דף קב ע"א) **עד העת של תחיית המתים** (אבות דרבי נתן/ תחילת פרק לו), **ואין לך כל דור ודור שאין הקב"ה נפרע ממנו מעוון העגל שנאמר "וַיָּבִיטוּם פְּקֻדֵי וּפְקֻדָּתַי עֲלֵהֶם חֲטָאתָם"** (שמות לב, לה) **(רבינו אפרים/ על התורה פרשת כי תשא פרק לב, ד ד"ה ויצר אותו בחרט).** אמנם במלחמה האחרונה אם ימות משיח בן יוסף אז במותו יכופר עוון העגל לגמרי, ולא יהיה לישראל עוד שום שמץ מזה החטא כפי שנאמר עליו **"וַיִּבְחַרְתּוּ נֶרְפָא לָנוּ"** (ישעיה נג, ח) **(מרובה לספר/ לרי ידידיה טיאה ווייל על הגדה על פסח דף מט על התיבות יואתא מלאך המות)** ואחר כך יבוא משיח בן דוד ויקים אותו לתחייה (ישע הדעת טוב/ למחר"י פרשת ויצר ד"ה יבן פורת יוסף) **וגם יבוא לגאול את ישראל במהרה בימינו, אמן** (להרחבה על חייו ומותו של משיח בן יוסף ראה מאמרנו לפרשת יוגס – יגלגול נשמת משיח בן יוסף).

<p>העלון מופץ לרפואת מוריה בת רחל וְלְנֶדְהָ הַיִּי</p> <p>העלון גם לרפואת שלימה של דוד דורו בן פנינה הַיִּי</p> <p>הפנת העלון גם לרפואתם של השלימה והנחלתם של עליה בת אסתר הַיִּי שירה אשורת בת מסוד' הַיִּי</p> <p>יעל בת שירה אשורת הַיִּי אליה ויונתן בני שירה אשורת הַיִּי יוסף יצחק בן עליה הַיִּי חיים בן אסתר הַיִּי</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת יוכבד חיה שרה בת אברהם מאיר ז"ל למשפחת ברי-חיים ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת אליהו בן יוסף ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת רחל בת שרה גושן בן שרה ד"ר גיטה בת שרה מאיר ז"ל חיים בת שמואל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת מרדל בת אסתר ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>העלון גם לעילוי נשמת משה בר זוהרה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>העלון השבוע גם לעילוי נשמת הרבנית אסתר חברי עליה בת יפה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת נחמאל הכהן בן יונה הכהן ז"ל אלכסנדר בן יהודה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p> <p>העלון מופץ השבוע גם לעילוי נפש רוח נשמתה של דוד בן בת-שבע ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p>
--	--	---

לפניה ותרימות עבור ההדפסה: 052-7675933 alon.torat.haim@gmail.com